

Imię i nazwisko PUNKTY

Instrukcja

1. Poniżej znajdziesz 5 zadań, które należy rozwiązać, wpisując odpowiedzi w odpowiednie pola.
2. Na rozwiązanie zadań masz 45 minut.
3. Uważnie czytaj polecenia i wyraźnie wpisuj odpowiedzi.

Zad. 1. (12 pkt.)

PRZYSZŁOŚĆ MANDINKI

W tabelce podano zdania w języku mandinka¹ oraz, w przypadkowej kolejności, ich polskie tłumaczenia.

1	A te a ke la.	A	On nie będzie tego robił.
2	I be a sey la.	B	Ja nie będę tego jutro robić.
3	I be tabiroo ke la saama.	C	Ja ugotuję dla ciebie.
4	I te aa la.	D	Ty nie przyjedziesz.
5	ì be ali muta la.	E	Ja zabiję go jutro.
6	M be a faa la saama.	F	Ty wrócisz do niego.
7	M be I tabiroo la.	G	Oni zaaresztują was.
8	M te a ke la saama.	H	Ty będziesz jutro gotować.

1. Dopasuj zdania w języku mandinka do ich tłumaczeń.

1... 2... 3... 4... 5... 6... 7... 8...

2. Przetłumacz:

A) Ty będziesz mnie aresztować.

B) Wy nie wróćcie.

Zad. 2. (11 pkt.)

ZŁOŻONY FIDŻYJSKI

mataloaloa	czarny (rasa)	valekau
matavulavula	matakau	drewniana figurka
waitui	wainimata
valenimate	wainimate

Uzupełnij tabelkę wyrazami z języka fidżyjskiego² i odpowiedz na pytanie:

biały (rasa), drewniany dom, lek, łoża, morze, szpital

¹ mandinka – język nigero-kongijski, którym mówią mieszkańcy m.in. Senegal i Gambii. Liczba użytkowników tego języka przekracza 1 milion 300 tysięcy osób

² fidżyjski - jeden z oficjalnych języków Fidżi oraz okolicznych wysp. Posługuje się nim około 650 tysięcy osób.

Co znaczą:

A) MATE

D) WAI.....

B) VALE

E) KAU.....

C) MATA

Zad. 3. (14 pkt.)

UDANY POŁÓW

Trzech mieszkańców wioski Yawari zostawiło w wodzie na noc swoje pułapki. Rano każdy z nich sprawdził swój kosz-pułapkę i powiedział w języku namia³ o tym, co udało mu się złowić.

Yaupa powiedział:

„Ona maru lomo-ma p-ke-iloliralir-pora-e, **mani** loko 'lul nə'pei,
papar loko 'lul ti'tfa 'powe 'popo 'i nə'peirən wəl mə'ni, **mari** loko 'pli.”

Matyu powiedział:

„Ona maru lomo-ma p-ke-iloliralir-pora-e, **mari** loko 'lul lo'wa 'powe 'popo 'i nə'peirən wəl 'pli, **aleila** loko nə'peirən wəl lo'wa.”

Boksa powiedział:

„Ona maru lomo-ma p-ke-iloliralir-pora-e, **mani** loko 'lul nə'peirən wəl 'pli 'powe 'popo 'i lo'wa, **papar** loko 'lul 'pli 'powe 'popo 'i nə'peirən wəl 'pli, **mari** loko 'lul mə'ni 'powe 'popo 'i tipia.

Wiemy, co było w poszczególnych koszach, ale nie wiemy który połów należy do którego rybaka. Dopisz ich imiona do odpowiedniej pozycji na liście (dwa imiona powinny wystąpić w tabelce trzy razy, jedno imię – dwa razy) i wykonaj polecenie podane pod tabelką.

<i>POŁÓW</i>	IMIĘ RYBAKA
<i>50 krewetek</i>	
<i>2 małże</i>	
<i>18 krabów</i>	
<i>74 krewetki</i>	
<i>47 małż</i>	
<i>27 krabów</i>	
<i>9 sumów</i>	
<i>31 małż</i>	

Zapisz w języku namia: 83

³ namia – jeden z języków Papui Nowej Gwinei, mówi nim około 6000 osób, uważany za język zagrożony.

Zad. 4. (7 pkt.)

ŚWIAT PO HAWAJSKU

Rzeczowniki hawajskie⁴ dzieli się na dwa rodzaje: klasę O (*kino* 'ō) oraz klasę A (*kino* 'ā)⁵. Poniżej w tabelce zapisano przykładowe wyrazy należące do tych klas.

Przeczytaj je:

KLASA O	polski odpowiednik	KLASA A	polski odpowiednik
makuahine	matka	aka	śmiech
mokulele	samolot	mele	piosenka (którą ułożyłem)
kupuna kāne	dziadek	puke	książka (którą napisałem)
hale	dom	keiki	dziecko
moku	łódź	kaina	młodsze rodzeństwo
ka'a	samochód	mo'opuna	wnuk
loko	jezioro	kālā	pieniądze
lumi	pokój	wahine	żona
noho ali'i	tron	manakō	mango
ali'i	wódz	kope	kawa
hale lio	stajnia	ipo	chłopak, narzeczony
kāma'a	buty	pai	ciasto
kua'ana	starsze rodzeństwo	hale	dom (który zbudowałem)
pāpale	czapka	kaikamahine	córka

Zastanów się, na jakich zasadach w hawajskim przyporządkowuje się te wyrazy do obydwu klas? Wskaż najważniejsze cechy, które pozwalają na wyodrębnienie poszczególnych grup

Aby należeć do klasy O, rzeczownik powinien [oznaczać/określać]

..... lub.....,
 lub

Aby należeć do klasy A, rzeczownik powinien [oznaczać/ określać]

..... lub.....,
 lub

Jak myślisz, jaka ogólna, nadrzędna zasada kieruje tą klasyfikacją?

.....

.....

⁴ hawajski –język rdzennych mieszkańców archipelagu Hawajów. Jest językiem zagrożonym, szacuje się, że mówi nim około 2000 osób.

⁵ Klasy te są istotne przy tworzeniu form dopełniacza.

Poniżej znajdziesz nazwy owoców i warzyw w języku tagbanwa⁶ zapisane systemem pisma o tej samej nazwie, ich transliterację⁷ oraz ich polskie odpowiedniki.

᠘ ᠘ ᠘ ᠘ ᠘

mampalam (mango)

᠘᠘ ᠘᠘ ᠘᠘ ᠘᠘

tagungtung (bakłażan)

᠐ ᠐ ᠐ ᠐

bayabaa (gujawa)

᠘ ᠘ ᠘

punti (banan)

᠘ ᠘ ᠘

niyug (kokos)

᠘ ᠘ ᠘

kapayas (papaja)

᠘ ᠘ ᠘

antak (fasola)

᠘ ᠘ ᠘

inglay (warzywo)

Zapisz w tagbanwa:

tubu (trzcina cukrowa)

alasnga (pomarańcza)

baliti (rodzaj figowca)

⁶ tagbanwa – dokł. central tagbanwa, jeden z trzech języków najstarszej mniejszości etnicznej Filipin. Dzisiaj jest językiem mocno zagrożonym, mówi nim mniej niż 2000 osób (i liczba ta z roku na rok maleje).

⁷ transliteracja – sposób zapisania tekstu przy użyciu innego pisma niż stosowanego dla danego języka. Transliteracja w zadaniu zapisuje słowa w piśmie tagbanwa na alfabet łaciński.